2015-1-RE

CAUSA 2015-1-RE

(Da Silva Dinis c/ Principat d'Andorra)

Aute del Tribunal Constitucional del 13-3-2015 relatiu al recurs d'empara 2015-1-RE

Número de registre 48-2015. Recurs d'empara

Aute del 13 de març del 2015

BOPA num. 23, del 25 de març del 2015

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 28 de gener del 2015, per la representació processal de la Sra. Maria Teresa Da Silva Dinis, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 21 de novembre del 2014 i contra l'aute del 29 de desembre del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que retrotregui les actuacions al moment previ en què va ser dictada la sentència esmentada per tal que se'n dicti una de nova que respecti els drets constitucionals vulnerats;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 13 de febrer del 2015;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Isidre Molas Batllori;

Antecedents

Primer

El 7 de maig del 2014, el Tribunal de Corts, mitjançant sentència, va condemnar la Sra. Maria Teresa Da Silva Dinis com a responsable penal en concepte d'autora, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, pel delicte major continuat de furt qualificat d'abús de confiança, a la pena de 2 anys de presó condicional, fixant el termini de suspensió de la condemna en 4 anys, i al pagament de les despeses processals causades.

En concepte de responsabilitat civil, va ser condemnada a indemnitzar els perjudicats amb la quantitat de 1.915,00 € pels objectes sostrets i no recuperats i amb 1.500,00 € pel perjudici moral causat.

Així mateix, va absoldre la Sra. Maria Teresa Da Silva Dinis del delicte major continuat de furt amb força amb claus de possessió il·legítima i amb accés il·lícit a casa habitada del qual venia acusada pel Ministeri Fiscal.

Segon

Tant la representació processal de la Sra. Maria Teresa Da Silva Dinis, com el Ministeri Fiscal van recórrer aquesta sentència i, el 21 de novembre del 2014, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència mitjançant la qual desestimava aquestes apel·lacions i confirmava íntegrament la sentència dictada en primera instància.

Tercer

La representació processal de la Sra. Maria Teresa Da Silva Dinis va formular un incident de nul·litat d'actuacions únicament en quant a la indemnització dels perjudicats pels objectes no recuperats i pel perjudici moral sofert, ja que no s'havia provat que les joies havien estat sostretes, ni tampoc el seu valor. El perjudici moral tampoc s'hauria provat. Per consegüent, s'hauria vulnerat el seu dret a la presumpció d'innocència, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

Quart

El 29 de desembre del 2014, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que desestimava aquest incident de nul·litat d'actuacions, considerant, essencialment, que la promotora d'aquest incident feia una confusió entre la vulneració del principi *in dubio pro reo* i, eventualment, la presumpció d'innocència per una part i la valoració de la prova per una altra part. En realitat allò que pretenia era convertir aquest incident en una tercera instància per revisar les proves.

Cinquè

El 28 de gener del 2015, la representació processal de la Sra. Maria Teresa Da Silva Dinis va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 21 de novembre del 2014 i contra l'aute del 29

de desembre del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

La recurrent manifesta que únicament va furtar les joies que es van recuperar en el seu domicili i que de cap manera va furtar diners. No hi ha cap prova objectiva que acrediti que les joies reclamades pels perjudicats van ser furtades, com tampoc hi ha cap prova sobre el seu valor. La quantitat a la qual ha estat condemnada en concepte de responsabilitat civil es basa, doncs, únicament en les declaracions dels perjudicats.

La recurrent considera que no hi ha mala fe per part seva, sinó simplement que ha exercit els seus drets. Si bé és cert que en general les persones no tenen una relació exacta de les joies que posseeixen, aquesta circumstància no pot donar un marge als perjudicats per incloure en la seva reclamació tot allò que vulguin.

El mateix ha succeït amb el valor que s'ha donat a les joies, el qual ha sigut aquell que els perjudicats van decidir donar de manera totalment arbitrària i sense acreditar res. El Tribunal Superior de Justícia mateix reconeix que el valor és aproximat i, per tant, admet que no és el valor real.

Pel que fa als diners suposadament furtats, al·lega que els perjudicats han incorregut en contradiccions al llarg de les seves declaracions sobre la ubicació concreta dels diners. El Tribunal Superior de Justícia no només no revoca la sentència del Tribunal de Corts en relació amb aquest punt, sinó que en l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions justifica la decisió sobre la base d'uns fets que no responen a la realitat.

Al·lega que els tribunals ordinaris cauen en un error patent, manifest i notori en el moment d'avaluar les proves; l'existència d'aquest error és verificable i vulnera el dret a la jurisdicció de la recurrent.

Pel que fa a la indemnització pel perjudici moral sofert addueix que en altres casos similars o fins i tot més greus, els tribunals no han efectuat aquesta condemna (sentència del Tribunal de Corts dictada en el marc de la causa TC-145-2/12). Afegeix que els tribunals ordinaris tampoc han respost a les argumentacions d'aquesta part sobre la quantificació d'aquest suposat perjudici moral. Per consegüent, s'ha vulnerat igualment el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que retrotregui les actuacions al moment previ en què va ser dictada la sentència esmentada per tal que se'n dicti una de nova que respecti els drets constitucionals vulnerats.

Sisè

El 13 de febrer del 2015, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què demana al Tribunal Constitucional que declari la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara, d'acord amb les disposicions de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions.

El Ministeri Fiscal considera que allò que pretén la recurrent és la revisió de la interpretació i de l'aplicació del dret ordinari, efectuades pels tribunals ordinaris, especialment, en relació amb la

valoració de la prova portada a terme en virtut de les competències que els hi són pròpies, desvirtuant així la finalitat del recurs d'empara.

Considera igualment que les resolucions objecte de recurs estan suficientment fonamentades en Dret i les valoracions de la prova portada a terme no es poden titllar d'arbitràries. Aquestes decisions són conformes a la comuna opinió del conjunt dels juristes en la determinació dels conceptes indemnitzatoris a les víctimes dels delictes.

El Ministeri Fiscal manifesta que les declaracions dels perjudicats venen avalades per la prova documental que obrava en autes, no únicament per les joies recuperades, sinó també per les filmacions que permeten determinar la presència de la recurrent en el seu domicili sense motiu legítim. Afegeix que l'aute del Tribunal Superior de Justícia exposa de forma detallada el motiu de la valoració del perjudici moral que considera coherent i raonable, corresponent-se a l'angoixa que qualsevol persona patiria a causa de les sostraccions successives produïdes en el seu domicili que creen un sentiment d'inseguretat profunda i una sensació posterior de traïció per part d'una persona a qui tenien total confiança.

Fonament jurídic únic

Correspon en exclusiva als òrgans judicials de la jurisdicció ordinària l'anàlisi i la valoració de les proves, així com la selecció del dret aplicable i, en el seu cas, la determinació de les responsabilitats civils. En aquest cas, després d'escoltar les parts i la contradicció entre elles sobre els fets provats, la sentència del Tribunal Superior de Justícia ha confirmat els fets provats en primera instància, però ha modificat la seva tipificació penal, al mateix temps que ha confirmat les responsabilitats civils i les indemnitzacions establertes en la sentència que havia estat recorreguda.

El Tribunal Constitucional no és una tercera instància processal que pugui revisar els fets declarats provats o la valoració econòmica de les responsabilitats, establerts pels òrgans de la justícia després d'un judici contradictori i, en conseqüència, ha de declarar la no admissibilitat d'aquest recurs d'empara.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2015-1-RE interposat per la representació processal de la Sra. Maria Teresa Da Silva Dinis contra la sentència del 21 de novembre del 2014 i contra l'aute del 29 de desembre del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 13 de març del 2015.

Laurence Burgorgue-Larsen
Presidenta

Isidre Molas Batllori
Vicepresident

Pierre Subra de Bieusses
Magistrat

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat